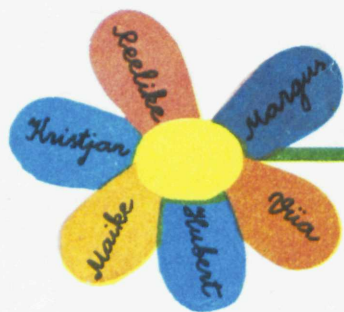

TÄHEKE

NR. 3 1981

TÄHTI TÄHEKE

KINGITUSED

7. märtsi hommikul sain enne tunde oma oktoobrilastega kokku. «Tähti, vaatame veel kord kingitused üle,» palusid nad. Krabistasime pakid paberist lahti. Viia pani kätte suure sinise kinda. Ta kontrollis, kas kõik õmblused on kinni. «Sellega saab hästi poksida,» arvas Margus. «Mis sa rumalusi räägid,» solvus Viia. «Ema paneb hoopis siis kinda kätte, kui praeahjust kuuma koogipanni välja võtab.» Kindaõmblemine oli täitsa raske töö. Kõigepealt ostime majapidamisasjade poest niisuguse komplekti, kus oli sees õhukesest vahtkummist kinnas. Selle järgi lõikasime riidest parajad tükid välja. Siis õmbles Viia need tükid kindale ümber. Maike valmistas samamoodi oma emale kinda. Selle vahtkummi, mis tüdrukutel üle jäi, palusid poisid endale. Koos Andrusega meisterdasid nad naljakaid asju. Kristjan tegi käpiknuku. Suurte siniste silmadega ja väga naeruse suuga. «See ajab mu ema igal hommikul naerma,» rõõmustas ta. Margusel oli neli nõelapatja. «Emal on nii palju nõelu, et ühe padja sisse need ära ei mahu,» ütles ta. Hubert hoopis kurvastas. «Tegin emale sussid. Nii, nagu televiisoris onu Raivo ja onu Kalle õpetasid. Alles eile ütles vend, et tema tegi ka sussid. Mis nüüd ema kahe paariga peale hakkab.» Ma lohutasin Hubertit. Teise sussipaari võib ju vanaemale kinkida. Reelike pani oma kingituse kaela. Ta oli paberist veeretanud kuulikesed ja sättinud need kokku kaelakeeks. «Isa aitab värvida ja lakkida,» ütles ta. «Minu emale meeldivad väga niisugused ehted, mis on ise tehtud.» Iga kingituse juurde panime õnnitluskaardi.

«Ma tahan väga, et ema kingitusest rõõmu tunneks,» soovis Maike.

Teised lapsed lootsid sedasama.

Vaatasime üle ka õpetaja kingituse. Selle tegid Viia ja tema ema. See oli väike riidest kotike, mille sai paelaga kaela riputada. Peale olid tikitud lilled ja suur viis.

«Kuhu õpetaja muidu need viied paneb, mida ta teie jaoks igas tunnis kaasas kannab,» oli Viia ema öelnud.

* * *

Minule kinkisid nad pappkarbi. Seal sees olid meie tähekesse oktoobrilaste fotod ja õnnitluskaart.

TÄHTI

KUI EMA ON EEMAL

Illustreerinud KALLE SUITS

KOHANIME MA VAEVAGA VEERIN, KUS
PRAEGU TÖÖTAMAS ON MINU EMA.
TERVE NÄDALA KOMANDEERINGUS
GRUUSIA LINNAS TBILISIS ON TEMA.
ÕDE ÜTLEB: «KUI ENAM, OH HELDEKE,
EMA TAGASI TULLA EI TAHA?»
AGA MINA EI MÕTLE SELLELE —
EMAD LAPSI EI JÄTA JU MAHA!
VÕIVAD KINDAID JA VIHMAVARJUSID
EMAD VAHEL KÜLL MAHA JÄTTA,
KUID KA PAHURAIID LAPSI, KES KARJUSID,
OMA EMA EI UNUSTA HÄTTA.
EMA MÄLESTUST HOIDA ME TAHAME
SENIKAUA, KUI TEMA REIS KESTAB.
EMA MUSISID PÕSKEDELT MAHA ME
SESTAP ÕEGA EI RAATSI PESTA.

VANAEMA KÜLL TÕRELEB, HÄDALDAB,
MEID TA PALUB KORD NALIA, KORD TÕEGA,
AGA OTSUS ON KINDEL: SEL NÄDALAL
MEIE NÄGU EI PESE KOOS ÕEGA!

KINDAD

Kui Maia koolist koju jõudis, kuulutas ta juba esikus:

«Täna ma tulin kinnasteta tulema. Tead, emme, mis juhtus! Panin riidehoius kõik asjad aknalauale, kindad kukkusid seal radiatori võre taha.»

Emä näost oli näha, et niisugune uudis talle just rõõmu ei valmista.

«Imelik küll, et kindad niimoodi iseenesest radiatori taha kukuvad. Ja veel kaks tükki korraga!»

«Nad päris iseenesest ei kukunud,» ütles Maia. «Mart mürades lükkas natuke. Katsusin küll kätte saada, aga minu käsi ei ulatunud.»

«Sa oleksid siis võinud selle Mardi appi paluda,» arvas emä. «Tema käsi on kindlasti pikem.»

«Mart oli juba läinud. Üldse kõik meie klassi lapsed olid läinud. Ainult Kalle jooksis seal veel, aga tema kujutas endast sokku ja tikkus poksimä. Kas sa oled kuulnud, et mõni sokk aitab radiatori tagant kindaid õngitada?»

Seda ei olnud emä muidugi kuulnud.

«Aga mis siis nüüd saab? Paljakäsi käimiseks on ilmad veel külmad.»

«Kui sa ei saa kindaid, võid küsida ema käest, et ta teeb sulle uued!» ütles Maia. «Kui sa ei saa kindaid, võid küsida ema käest, et ta teeb sulle uued!»

Ja laskunud hooga elutoa pehmesse tooli, hakkas ta värskest ajakirjast pilte vaatama.

«Vanaema küll praegu kududa ei saa,» ütles emä kapist vardaid ning lõngakera otsides. «Vanaemal on sõrmed haiged. Teeme nii, et uued kindad kood sa ise.»

«Mina ju ei oska,» tõmbas Maia suu viltu. «Ma ei ole enne kudunud.»

«Pole midagi, küll õpid,» ütles emä. «Näed, võta kaks varrast paremasse kätte, lõng vasaku käe sõrmede vahele. Niiviisi. Nüüd teeme siia nelikümmend silma ja hakkame neid siis nelja varda vahel ära jagama.»

Pingutusest punetades ja higistades tõmbas Maia kahele kõvasti kokku pigistatud vardale aasu. Lõng ei seisnud sõrmedel, käsi kiskus krampi. Juba valmis silmad jooksid vardalt maha. Kael jäi harjumatu asendist kangeks. Äkki pani ta töö käest ja kadus esikusse.

«Kuhu nüüd?» hüüdis emä talle järele.

«Koolimajja,» vastas Maia millegipärast sosinal. «Mul tuli mõte, et mu kindaid saab ehk harjavarrega radiatori tagant välja tõmmata.»

TRIIBULINE VANAEMA

Elmar ja vanaema olid suured sõbrad. Elmar oli vanaemale hea lapselaps ja vanaema oli Elmarile niisama hea vanavanem.

Elmar armastas joonistada, vanaema armastas kududa. Elmar joonistas nii palju pilte, et kattis nendega vanaema toas terve seina. Vanaema kudus Elmarile nii palju sokke, sukke, salle, kindaid, kampsuneid, kõrvamütse ja pükse, et neist oleks jätkunud mitmele poisile.

Elmar joonistas pliiatsite ja guaššvärvidega, vanaema kudus varraste ja kangastelgedega. Mõnikord nimetas Elmar oma guaššvärve lihtsalt vesivärvideks ja vanaema kutsus oma kangastelgesid lihtsalt kangaspuudeks. Pliiatsiga joonistas Elmar näiteks autosid, mehi ja maju. Vesivärvidega maalis ta näiteks merd, mägesid ja liblikaid. Varrastega kudus vanaema näiteks kindaid ja kampsuneid. Kangaspuudega kudus ta näiteks seinaja põrandavaipu.

Nad olid mõlemad ühtemoodi tublid, nii Elmar kui vanaema. Nad mõlemad tegid oma tööd võrdselt püüdlikult ja korralikult. Nad olid kõiges üpris teineteise moodi, kuid ühes asjas erinesid nad teineteisest täiesti. Nimelt armastas Elmar väga keerulisi ja kirevaid mustreid, vanaema aga armastas kududa täitsa ühetaoliselt triibulisi esemeid. Elmari joonistatud pildid olid üks vigurlikum kui teine, vanaema kootud esemed aga olid üks niisama triibuline kui teine ja teine niisama vöödiline kui kolmas.

Üleni triibuline oli Elmar ja üleni triibuline oli vanaema, sest mõnikord kudus vanaema ka endale.

Ükskord ütles vanaema Elmarile, et tahab teha talle paari sooje põlvikuid. Põlvikud on pükste all ikka palju paremad kui sokid, selgitas vanaema. Elmar tahtis küll endale uusi põlvikuid, kuid ta ei tahtnud triibulisi. Ta tahtis vigurmustrilisi. Elmar mõtles ja mõtles ja mõtles ja mõtles ja mõtles ja mõtles. Aina mõtles, kuni viimaks mõtleski välja. Ta võttis puhta paberi ja joonistas sinna alguses vasaku ning seejärel parema jala põlviku. Elmar teadis küll, et mõlema jala põlvikud kootakse ühesugused, kuid ta joonistas neid kaks, igaks juhuks — et vanaemal teine põlvik kogemata jälle triibuline ei tuleks.

Kui uued vigurmustritega põlvikud valmis said, hakkasid need vanaemalegi nii meeldima, et ta pärast seda enam ühtki triibulist eset ei kudunud. Mul on tark vanaema, mõtles Elmar. Mul on tark lapselaps, muheles vanaema.

IRA LEMBER

MEIE PEREKOND

Meie perekonnas on kõigil hirmus palju tegemist.

Minu ema peab igal õhtul, kui töölt tuleb, umbes seitse last puhtaks pesema. Ei, ärge arvake, et meie

perekonnas on seitse last. Meie oleme õega ainult kahekesi. Aga meie hoovis mängib seitse last. Enne, kui ema pole kõiki järgemööda puhtaks küürinud, ei saa ta

ju aru, missugune see tema laps on. Ja seda juhtub haruharva, et mina talle just esimesena pihku satun. Mu suur õde soovitab küll, et pangu ema mulle number selga,

nagu jalgpallimängijail on. Aga isa ütleb jälle, et tühi vaev, see number läheb veel kõige rutem poriseks. Nii peab ema ikkagi lapsi pesema ja mind hüüdma: «Väike porikakk! Kus sa siis ometi oled?» Ja õhtuks on ta nii väsinud, et jääb kohe püstijalu magama.

Ka isa on õhtuks väsinud. Tema on seda suurest rääkimisest. Ta lihtsalt peab mulle kogu aeg meelde tuleb: «Ära kriibi lauda! Ära pillu prahti! Ära kolista! Ära kisa! Ära trambi!» Peale selle peab ta veel kõigile mu küsimustele vastama.

Ka mu vanaema on õhtuks väga väsinud. Ta ütleb, et on päev otsa muudkui poriseid jalajälgi pühkinud ja esikust mitu koormat liiva välja fassinud. Ja kui isa ütleb vanaemale: «Las jääb, ära pühi.» Siis vastab vanaema, et kas siin tahetakse mägironijateks hakata. Mu vanaema hüüab mind: «Väike liivapuistur.» Isegi mu suur õde on õhtul väsinud. Tema on jälle sellepärast väsinud, et peab terve õhtupooliku oma kadunud asju otsima. Aga päriselt pole need tal midagi kadunud, kõik tulevad lõpuks minu mänguasjade seast välja. Õde ütleb mulle siis: «Väike kratt!»

Kõik on meil õhtuks hiiglama väsinud. Ainult mina ei ole. Ma jõuaks veel mängida, mürada, küsida. Aga mulle öeldakse siis: «Mine magama, hea laps!»

Ja ma olen tõesti hea laps. Heal lapsel mitu nime.

INGVAR LUHAÄÄR

KAKS LUULETUST LUULETAMISEST

KAUNIS TALVEPÄEV

TULID SUUSATAMAST.
OLI KAUNIS TALVEPÄEV.
PÄIKE SÄRAS LUMMETUISANUD HEINAKUHJADEL
JA SÄTENDAS NII EREDALT, ET SILMIL OLI VALUS.
LINNUD SÄDISTASID HÄRMAS KASESALUS.
OLI KENA PÄEV.

PANE KIRJA KÕIK NII, NAGU OLI:
PÄIKSESÄTENDUSED,
LUMEHELVES KÄEL,
TUULETUHIN KÕRVUS
JÄRSUL MÄEL
JA NÜÜD, LUULETADES,
SINU SULE ALT
VEELGI KIIREMINI
LENDAB LUMI
SINU SUUSKE ALT,
LINNUD SÄDISTAVAD
VEELGI VALJEMALT,
LUMMEMATTUND HEINAKUHJAD
SAAVAD VEELGI EREDAMA LÄIKE
JA KUI SUL ÕNNE ON,
VÕID TUNDA SEDAGI,
KUIDAS LUMEL LÖHNAB PÄIKE.

Illustreerinud ENE PIKK

LENDUTÕUS

NII NAGU LENNUKIS
RASKE ON TABADA
LENDU-
TÕUSMISE HETKE —
KAS PUUDUTAVAD
RATTAD VEEL MAAD!
JUST NAGU PUUDUTAVAD.
AGA KORRAGA ALL
ON NII VÄIKESED KÕIK INIMESED JA MAJAD.
SA LENDAD!
NII ON KA LUULETADES.
KIRJUTAD, KIRJUTAD JA KORRAGA JUBA — LUULETAD.

MART
HELME

LOOMAAIA- VISANDID

JÄÄKARU

KES SIIS KARUSID EI TUNNE!
KARUD JÄÄVAD TALVEL UNNE.
AINULT SEE, KEL KARY ON VALGE,
UITAB RINGI KA VEEL TALVEL.

HÜLJES TURRIS VURRE KANNAB,
SUKELDUMISTUNDE ANNAB.
VEEST KUS VÄLJA PISTAB NINA,
ARVATA EI OSKA SINA.

HÜLJES

EKS JUBA MUINASJUTUST TEAD —
EI OLE HUNDIST SÖPRA HEAD.
SIIN LINNAS PUURI PANDULT AGA
ON METSAKUTSU ÕIGE VAGA.

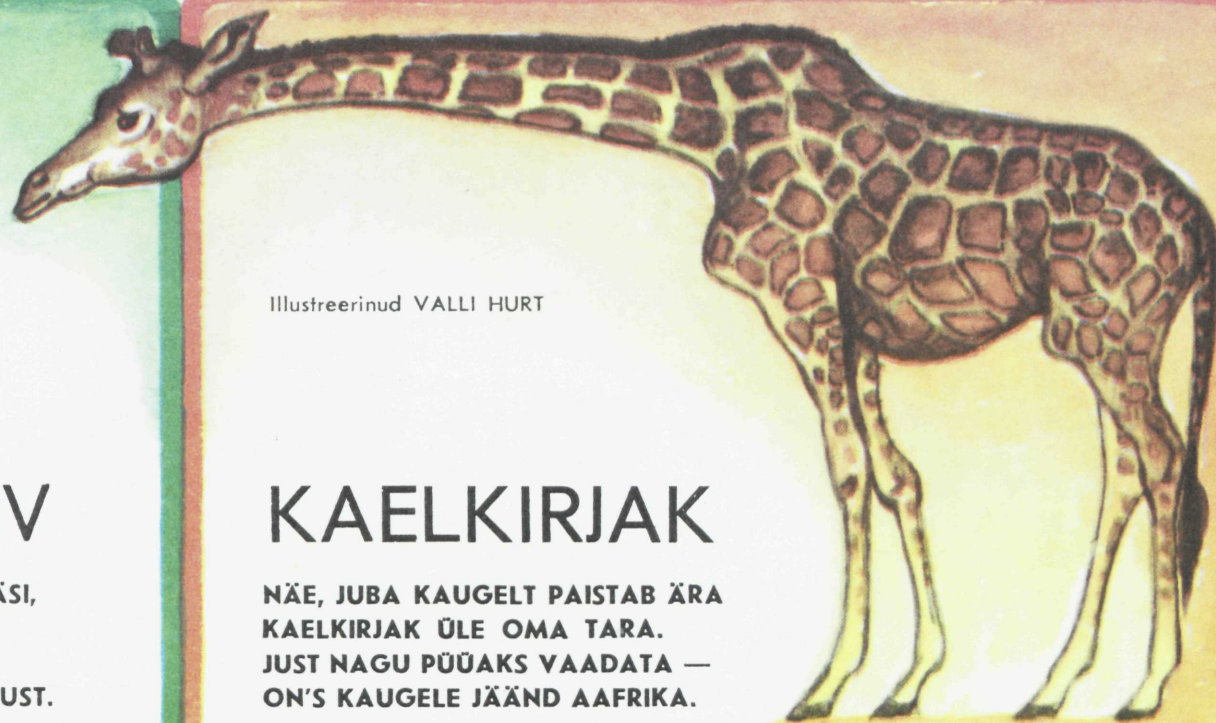
HUNT

AHV

AHVID KARGAMAST EI VÄSI,
AHVIL SABAGI ON KÄSI.
AHVIDEL KÄIB IKKA LUST,
KUI NAD KÕIK EI MAGA JUST.

Illustreerinud VALLI HURT

KAELKIRJAK

NÄE, JUBA KAUGELT PAISTAB ÄRA
KAELKIRJAK ÜLE OMA TARA.
JUST NAGU PÜÜAKS VAADATA —
ON'S KAUGELE JÄÄND AAFRIKA.

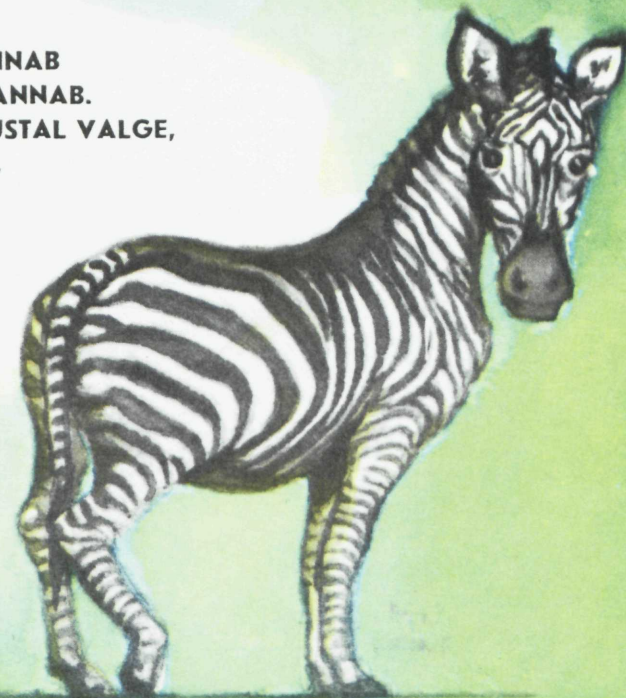

KÜLMAD PÕHJAMAISED ILMAD
KURVAKS MUUTNUD LÕVI SILMAD.
VAHEL RAPUTAB VAID LAKKA,
MUIDU PÜSIB PÄRIS VAKKA.

LÕVI

KUMBAPIDI TRIIPE KANNAB
SEBRA, MÕISTATADA ANNAB.
VALGEL MUST VÕI MUSTAL VALGE,
KUNAGI EI OLE SELGE.

SEBRA

TALLINNA PIONEERIDE JA KOOLINOORTE PALEE TÄHISTAS 1. MÄRTSIL OMA 40. SÜNNIPÄEVA. PALEE MITUKÜMMEND RINGI ON PAKKUNUD KÕITVAT TEGEVUST TUHANDETELE LASTELE. NII MÕNELGI NEIST ON SIIT ALANUD TEE TULEVASE ELUKUTSE JUURDE.

SKULPTOR

Kui su kodu on Pärnus, siis Kalevi tänavalt postkontorisse minnes möödud eesti kirjaniku August Jakobsoni raidkujust. Kui sa aga elad hoopis Narvas ja käid pioneeride palees, tunned tingimata palee kõrval asuvat Kommunaaride müüri. See on mälestusmärk kunagistele võitlejatele. Kui sa aga elad Tallinnas või oled mõnikord isa-emaga pealinnas käinud, on sul meeles kirjanik Anton Hansen-Tammsaare monument. See asub päris südalinnas, «Estonia» teatri ja «Viru» hotelli vahel pargis.

Kõik need monumendid Pärnus, Narvas ja Tallinnas on Jaak Soansi loodud. Jaak Soans on skulptor. Iga päev võib teda leida ateljeest, kus ta, põll ees ja käed savised, töötab. Paar korda nädalas käib ta kunstiinstituudis õpetamas neid, kes alles tahavad skulptoriks saada. Skulptori amet on raske. Tuleb olla tugevam nii kivist kui ka metallist. Endast nõrgema sõna ei kuulaks nad ju kumbki! Sitke saviga maadlemisel läheb vaja vastupidavust. Kuidas muidu saaksid skulptori käed jagu sellest mitmetonnisest savimäest, mis ühe suure skulptuuri jaoks kulub. Ka kannatlikkust peab jätkuma, sest ühtegi kuju ei saa valmis paari-kolme päevaga. Isegi mitte paari-kolme kuuga. Lisaks jõule ja kannatlikkusele peab skulptor tundma veel sala-

Pildistanud GUSTAV GERMAN

dust, kuidas vormitule savikamakale hing sisse puhuda. Või teiste sõnadega — ta peab teadma, kuidas seda, mida kunstniku mõte möödab, vaimusilm näeb ja süda aimab, saavad käed teoks teha.

Jaak Soans armastas voolida ja joonistada juba lasteaias. Esimeses klassis voolis ta ükskord plastiliinist karjapoiisi. Õpetaja ei suutnud kuidagi uskuda, et see ikka Jaagu enda tehtud on. Viiendas klassis hakkas ta käima Tallinna Pio-

neeride ja Koolinoorte Palee skulptuuriringis. Ringis oli kogu aeg nii huvitav, sai kõiksooguseid asju meisterdada, kätt proovida. Iga aastaga hakkas seal poisil järjest rohkem meeldima. Nii käiski ta skulptuuriringis keskkooli lõpuni. Pärast kooli astus Jaak Soans kunstiinstituuti. Sinnaamasse, kus ta praegu ise õpetab. Ta õppis, harjutas, katsetas, mõtles, töötas. Nüüd on temast saanud skulptor, võimekas ja tuntud skulptor.

MALLE TALVET

KUIDAS SÜNNIVAD LINNAD

Uued linnad sünnivad tavaliselt seal, kus inimesi elab vähe või ei ela üldse. Meie suurel kodumaal on selliseid paiku. Just niisugustes paikades otsivad geoloogid, kas ei leidu seal mingeid maa-varasid. Ja kui leidub, hakatakse neid kaevandama. Aga kuidas seda teha, kui neis kohtades pole inimesi, pole masinaid, pole feid!

Siis otsustataksegi: rajame linna.

19 aastat tagasi hakati ehitama Ust-Ilimski linna. Linn sai nime Ilimi jõelt. Geoloogid ei avastanud siin naftat ega kivisütt, kulda ega rauamaaki. Siberi üks nooremaid linnu ehitati taigasse. Taiga rikkuseks on mets. Aga mida mets meie maale annab — teavad kõik. Sul tarvitseb ainult toas ringi vaadata, pilk üle põranda, akende, laudade, kappide, toolide libistada, kui juba näed osa sellest. Ka paber, millele sa kirjutad ja joonistad, millele on trükitud needki read, on saadud puidust.

Ust-Ilimskisse otsustati ehitada puidufüütlemise tehas. Ehitajaid saabus mitmest paigast. Kõigepealt püstitasid nad endile elumajad. See oligi linna algus, linna sünn. Edasi rajati tehas. Loomulikult pidi koos tehasekorpustega ehitatama ka elumaju. Sest kus oleksid muidu leidnud kodu inimesed, kes uude linna tööle saa-

buvad. Nii hakkas Ust-Ilimsk kasvama, niiviisi hakkavad kõik uued linnad kasvama. Et tehased töötada saaksid, vajavad nad elektri-energiat. Kust seda taigas võtta! Eks ikka elektrijaamast. Ust-Ilimsk vajab veel ühte suurehitust. Jõe ehitati võimas tamm. Tammi taha kogunenud vesi ujutas üle jõeäärsed alad. Tekkis suur veehoidla, mida nimetatakse ka tehismereks. Kui nüüd vesi kõrgest tammist alla lasta, paneb see pöörlema suured generaatorid, mis annavadki elektrit.

Nüüd on Ust-Ilimsk juba suur linn. Pool linna asub jõe ühel, teine pool teisel kaldal. Jõe vasak kallas on mäginine. Mäed on seal nii järsud, et ühe maja katus on madalamal kui teise maja vundament. Mäkke sõitev auto ei tohi enne peatuda, kui on fippu jõudnud. Kui auto aga peatub, ei saa enam paigalt liikuma. Lastele mäed aga just meeldivad. Eriti talvel. Parema kalda linnaosa on laugjas. Elumajad on seal ehitatud otse metsa. Astu toast õue ja pane suusad alla.

Kui ehitajad on elektrijaama, tehased ja vabrikud valmis ehitatud, lähevad nad jälle kuhugi uut linna rajama. Ja et ükski linn kunagi valmis ei saa, ei lõpe kunagi ka ehitajate töö.

BORISS ŠTEIN

Illustreerinud AADO ORUPÖLD

SUUR JA LAI ON MAAL, MIS ON MU KODU

KAKS PÕNEVAT PÄEVA

Koolivaheajal võttis ema mu tööle kaasa. Ema töötab «Normas». Onud näitasid, kuidas töötavad treipingid. Oli väga huvitav. Teisel päeval käisin isa töö juures. Seal nägin ma, kuidas tuleb uksi ja aknaid värvida. Proovisin ka ise rulliga seinu värvida. Ega see kerge olnud, kuid eks iga algus ole raske. Kui meie klass läheb järgmisel veerandil ettevõtetesse ekskursioonile, lähen rõõmuga kaasa. Tean, et ees ootab meid palju uut ja huvitavat.

RAINER LEHISTE,
Tallinna 8. Keskkooli
IIa klassi õpilane

«Minu ema» — joonistanud
Olja Voždajeva
Mererajooni pioneerimajast

MINU VANAEMA

Minu vanaema elab Kadrinas. Ta on õpetaja. Vanaema töötab juba 37. aastat õpetajana. Ta on II klassi juhataja. Mina õpin ka II klassis, aga elan Tallinnas. Kui ma vanaemal külas käin, teeb ta mulle etteütlosti ja küsib matemaatikat. Veel küpsetab ta mulle alati pannkooke. Mul on tore vanaema.

RAIN JÕHVIKAS,
Tallinna 21. Keskkooli
IIa klassi õpilane

AITAN EMA

Kui ma hommikul üles tõusen, siis küsin ema käest, kas ma tohin poodi minna. «Jah, tohid. Too piima, saia, leiba ja jäätist. Annan sulle raha. Mine too neid asju, mida ütlesin.» Nii ma aitan ema.

JUTA EHRENPREIS,
Tallinna 39. Keskkooli
IIa klassi õpilane

EMALE

EMAKE, KÜLL OLED HEAI
SEDA TEAN JA MEELES PEAN.
IGA KORD, KUI HAIGE MA,
TÕTTAD SINA RAVIMA.
ON MUL MURE SÜDAMEL,
SINA IKKA LÄHEDAL.
KUI ON AGA RÕOMUS MEEL,
SINAGI SAAD RÕOMSAKS VEEL.
EMAKE, KÜLL OLED HEAI
SEDA TEAN JA MEELES PEAN.

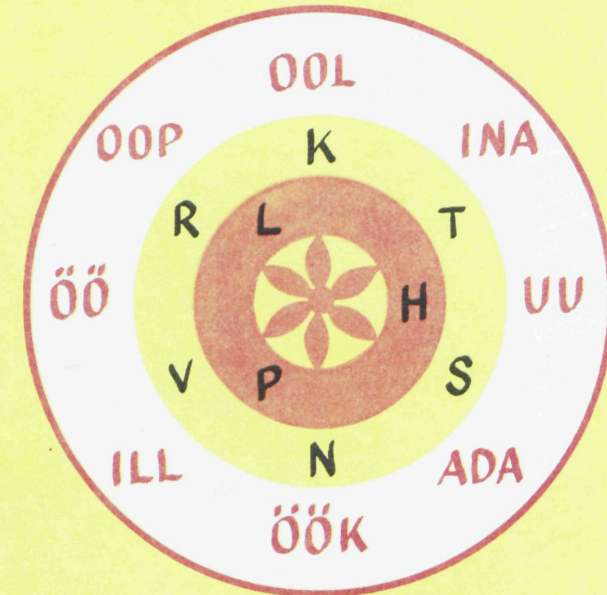
PEETER LAUMANN,
Tartu 2. Keskkooli
IIIb klassi õpilane

JUKU

JUKU LÄHEB KOOLI TÄHTSA MOEGA,
AGA KOOLIS MÄNGIB MEMMEPOEGA.
KUI ÕPETAJA JUKUT KÜSIB,
JUKUL MIDAGI MEELES EI PÜSI.

ÕPETAJA RÄÄGIB ÜLE KLASSI.
JUKULE SEE ÜLDSE EI PASSI.
KUI ON TARVIS KODUS ÕPPIDA,
SIIS TEMA TAHAB ÕUES MÄNGIDA.

ARVO KUSMIN,
Tallinna 3. Keskkooli
IVb klassi õpilane

VÄLIMISES RINGIS OLEVATELE SÕNADELE VALI
SISEMISTEST RINGIDEST SOBIV ALGUSTÄHT.
KUI PALJU NIMISÕNU SAADI!

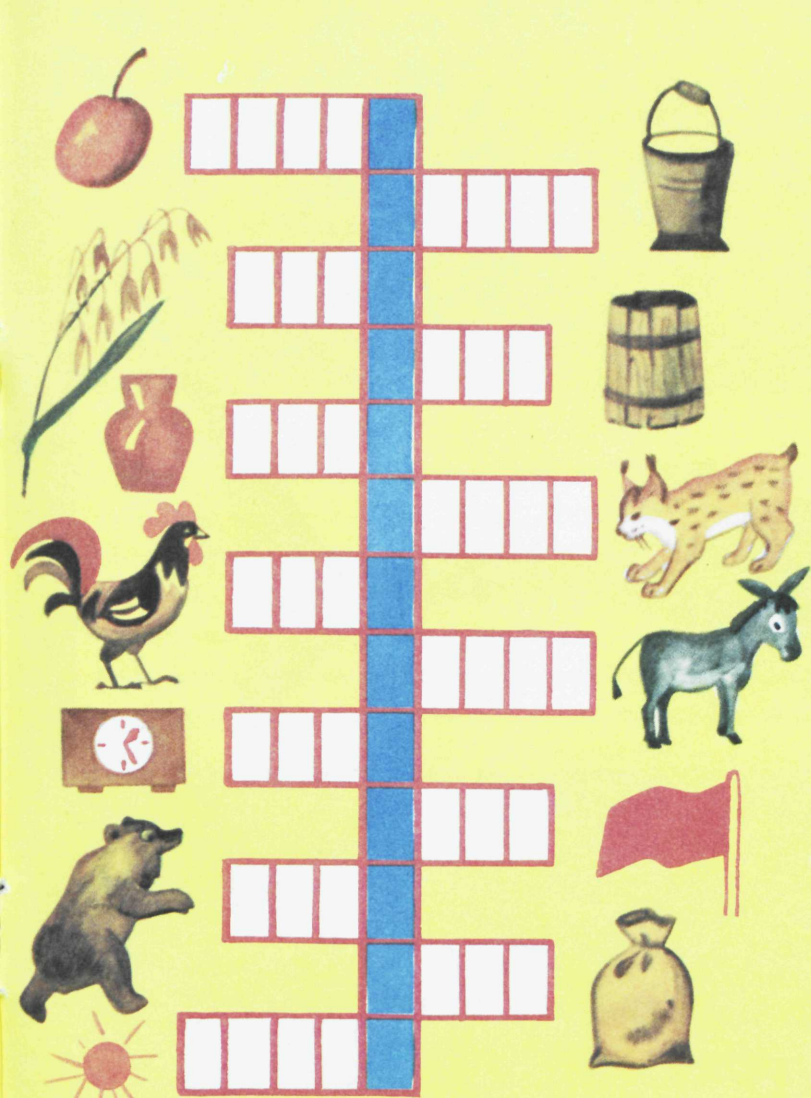

SELLELE NIMEKAARDILE ON PEIDETUD RAA-
MATU AUTOR JA PEALKIRI. LEIA NEED!

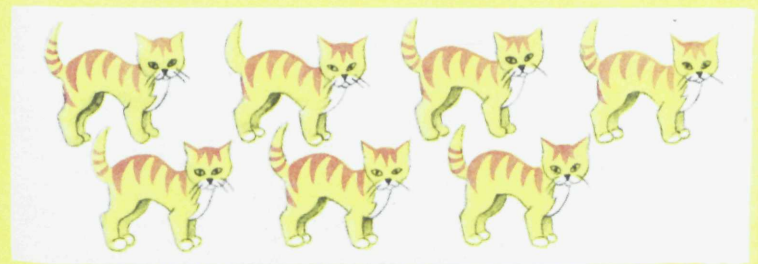

KUI LEIAD PUUDUVAD ARVUD, SAAD KÕIKI-
DES RUUTUDES ARVUDE LIITMISEL ÕHESUU-
RUSE SUMMA.

ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA!

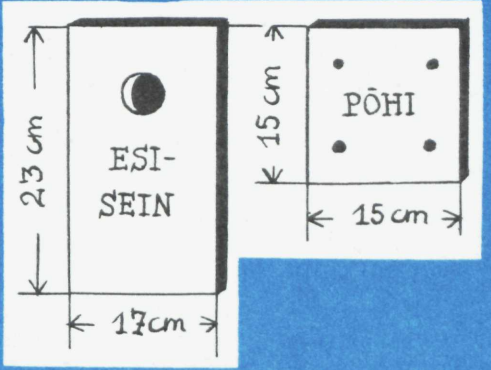
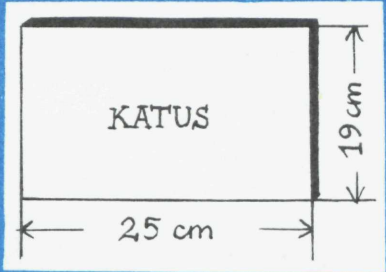
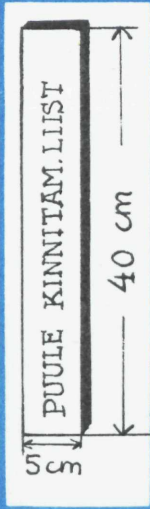
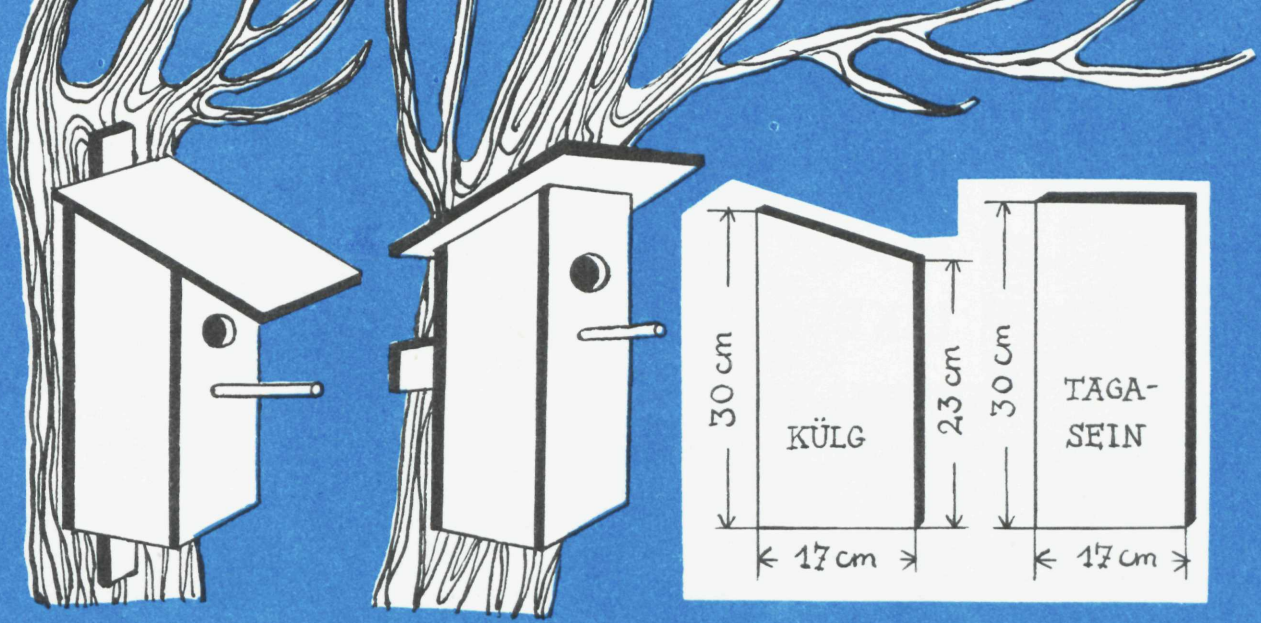

APRILLIS HAKKAB ÖITSEMA LILL, MILLE NIMI ON SEOTUD MÄRTSIKUUGA. MIS ON SELLE LILLE NIMI!

MISSUGUSED KASSID ON TÄIESTI SARNASED!

Joonistanud KARIN NIINEPUU

PESAKÄSTID KULDNOKALE

Joonistanud VIRVE KOTKAS

SIIN ON KAKS PESAKASTI KULDNOKALE. ANTUD MÕÖTUDE JÄRGI SAE LAUAJUUPIDEST PESAKASTI OSAD. TAGA-SEINA KÜLGE NAELUTA KINNITUSPUU. PÕHJA SISSE PUURI 4—5 ÕHUTUSAUKU. ESISEINA SISSE PUURI LENNUAVA, MILLE LÄBIMÕÖDUKS 4,6 CM, JA VÄIKE AUK LENNUAVA ALLA PANDAVA PULGA JAOKS. KUI SEE KÕIK TEHTUD, VÕID PESAKASTI KOKKU NAELUTADA.

**UUDIS-
HIMU-
LIKELE**

MIKS APRILLIS PEAB KELLAD TUND AEGA ETTE KEERAMA!

Aprillist oktoobrini hakkab meil, Nõukogude Liidus, kehtima suvine aeg. See tähendab, et tuleb kellad üks tund ette keerata. Väga paljudes riikides on mitukümmend aastat nii toimitud. Nüüd siis ka meil. Põhjus on väga lihtne: suveajale üleminekuga hoiab riik kokku tohutu hulga elektrit ja kütust. Suvel läheb vara valgeks. Kui nüüd tõusta tund aega varem [aga 1. aprillist nii ongi], on juba valge ja tuld pole vaja põlema panna. Öhtul läheme tund aega varem magama ja siis ei ole veel pimedaks läinud. Meil ei ole suvel valgustust farviski, sest meil on valged ööd. Paljudes kohtades meie suurel kodumaal on suveööd sama pimedad kui meil talveööd. Neis paikades tuleb nüüd öhtul valgustus sisse lülitada tund aega hiljem. Siit tulebki suur elektrienergia kokkuhoid.

MISSUGUNE JÄRV MAAILMAS ON KÕIGE SÜGAVAM!

Siberis asuv Baikali järv. Sügavaim koht — üks kilomeeter ja kuussada kaksikümmend meetrit! Järv on 600 km pikk ja kuni 80 km lai. Vett on temas sama palju kui meie Balti meres. Baikalissee voolab rohkem kui 300 jõge, välja voolab ainult üks — Angara. Baikali vesi on mage ja külm. Suvel soojeneb vesi kõigest 12 kraadini.

MISSUGUNE KALA ON KÕIGE SUUREM!

Küllap see on vaalhai, kes kasvab 15 kuni 20 meetri pikkuseks ja rohkem kui 10 tonni raskuseks. Pikkuselt nagu väike lennuk, kaalult lõõtsaga «lkarus»! Vaalhai sabalöök on nii tugev, et võib purustada paadi koos selles sõitjatega. Tegelikult ei ole vaalhai inimesele ohtlik. Teda võib julgesti käega katsuda, tema

seljas saab isegi ratsa sõita. Vaalhai on aeglane kala, kes sageli armastab liikumatult veepinnal lebada. On teada juhtum, kus reisi-laev talle otsa sõitis. Huvitav on vahest seegi, et vaalhai muneb. Üks (ja senini ainus) muna, mis on leitud, oli 67 cm pikk ja 40 cm lai.

MIKS LENNUKITEL ON NIISUGUSED NIMED NAGU JAK, TU, IL, AN!

Nõukogude Liidus on nii, et lennuki nimi tuletatakse peakonstruktori nimest. Peakonstruktor on see isik, kes juhib lennuki kavandite või mudelite koostajate tööd. Nii on Andrei Tupolevi kavandatud lennukid TU-d, Sergei Iljušini lennukid IL-id, Aleksandr Jakolevi lennukid JAK-id, Oleg Antonovi lennukid AN-id. Olgu veel öeldud, et meie üks uue-

maid lennukeid on JAK-42 (pildil). See mahutab 100 kuni 120 reisijat. Lennukiirus ulatub 800 km tunnis, lennukaugus 3000 km. Meie maa suurima lennuki on kavandanud Oleg Antonov koos abilistega. See on AN-22, mis võtab pardale 80 tonni kaupa [üks suur raudteevagun mahutab 60 tonni] või 720 reisijat.

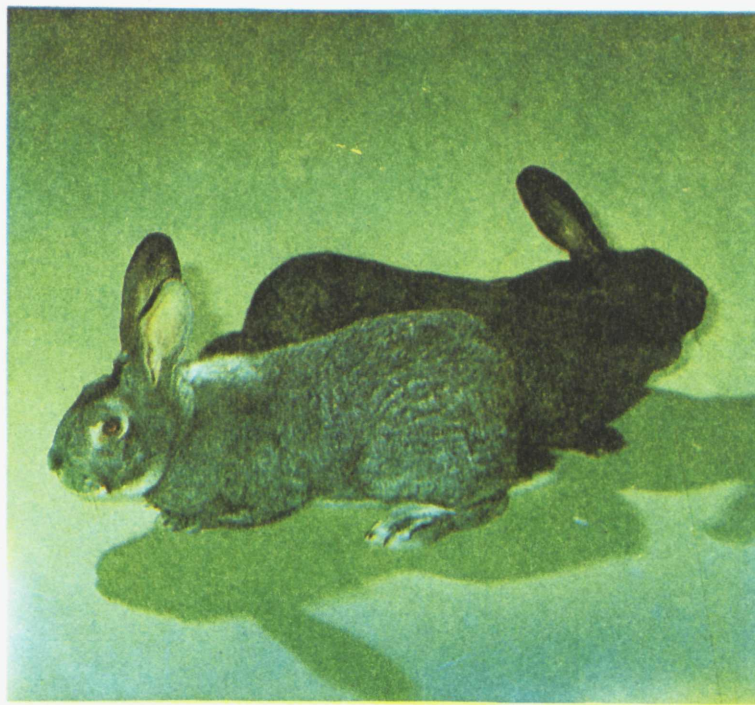

KÜÜLIK

Kes meist ei tunneks küülikut. Vaatab sulle puurist vastu jänku mis jänku, lingutab kõrvu, võibstab ninasõormeid ja pistab ühteviisi heameelega kinni kõik, mis talle ulatatakse: kapsalehe ja porgandipealse, kasteheinatuti ja võilillenuti, kartulikoorest ning leivakoorukesest rääkimata. Küülikupere jaoks leidub külluses toitu igas aias, seepärast soovitataksegi neid loomi maakodudes pidada. Aga jänes küülik siiski ei ole. Tema on hoopis omaette loom, kes ei põlvne mitte metsast koju toodud jänesest, vaid hoopis mets- ehk ulukküülikust. Ulukküülik, paari-kolme kilogrammi raskune kollakaspruun vilgas loomake elas ja elab praegugi Lõuna-Prantsusmaal. Ta uuristab liivaluidetesse ja kaljupragudesse käike ning toob nendes mitu-mitu korda aastas ilmale viis või kuus või rohkemgi pimedat karvadeta poega.

Ka meie puuriküüliku pojad sünnivad silmadeta ja karvadeta. See ei takista neid aga õige pea rekordimeesteks saamast. Küüliku pojad nimelt kasvavad nii kiiresti, et kuue päeva pärast kaaluvad nad täpselt kaks korda rohkem kui sündides. Nii tubli juurdekasvuga ei või kiidelda ühegi teise kodulooma lapsed. Mis seal siis imestada, et pooleaastane küülik juba ise pojad saab ja oma veel mitte aasta vanuse ema vanaemaks teeb.

Eestisse toodi esimesed küülikud sajandi algul. Toodi iluloomadeks. Inimene on küülikuid sageli uutesse paikadesse viinud. Mõnikord iseenda õnnetuseks. Niisugune lugu juhtus näiteks kaugel Austraalias. Looduslike vaenlaste puudumisel

Pildistanud GUSTAV GERMAN

paljunes küülik seal nii kiiresti, et hakkas põlde ja karjamaid paljaks sööma. Tänapäevani teeb küülik austraalia põllumehele muret. Nende vastu võideldakse küll mürkide ja tulirelvadega. Isegi kiskjaid, kes küülikuid murravad, on mujalt sisse toodud. Kui ulukküülik, nagu eespool öeldud, kannab kollakaspruuni metsloomakasukat, siis koduküülikud võivad uhkeldada hoopis mitmekesisema karvkattega. On küülikuid, kes ühtlaselt hõbejad. On siniseid ja valgeid, mustjaspruune ja musta-valgekirjusid. See lubab küülikukasvatajatel saada nahku suures valikus. Aga seda karusnahatööstus hindab. Lisaks ilusale pehmele nahale annavad küülikud veel liha ja villa. Eriti ilus pehme vill on angooraküülikul. Villaküülikuga on muidugi hoolt ja vaeva palju. Neid tuleb tihti harjata ja kammida. Ja puurid peavad olema erilised — siledaks hõõveldatud laudadest. See-eest on aga angooravillast kampsun, müts või sall õige pehme ja soe.

JAAN RANNAP

ELKNÕ Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri «Täheke» nr. 3 — 1981. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. EKP Keskkomitee Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a. Toimetuse käskkirju ei tagasta.

Kolleegium: E. Haamer, V. Koikas, E. Mardi, H. Mänd, A. Piirma, J. Piriita, H. Rattiste. Telefonid: peatoimetaja E. Mardi 681-495, vastutav sekretär J. Piriita-681-497, vanemtoimetaja J. Rannap 681-497, kunstiline toimetaja E. Pikk 681-400, toimetaja A. Jürgens 681-538, toimetaja V. Variksaar 681-496, sekretär 681-400.

Laduda antud 30. 01. 1981. Trükkida antud 23.02.1981. Trükkiarv 75 000. Ofsetpaber nr. 1, 60x90/8. Trükkipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,85. Tinqväärtõmmiseid 8,0. MB-01686. Tellimise nr. 351. EKP Keskkomitee Kirjastuse trükikoda. Tallinn 200 090, Pärnu mnt. 67-a.

Esikaanel HELDUR LARETEI joonistus «Isaga pannkooke küpsetamas».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тäheke» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии. Таллин, 200090, Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллин, 200 101, Пярну маantee, 67-а. Цена 15 коп. Объем 2 печ., листа. Заказ 351. Тираж 75 000.

HIND 15 KOP.
ИНДЕКС 78231

MOLDAAVIA KIRJANIK
GRIGORE VIERU

AINUKE

KUI PALJU TÄHTI ON TAEVATELGIL!
KUI PALJU LEHTI ON PIRNIPUUL!
KUI PALJU KASTEPIISKU HELGIB!
KUI PALJU LILLI ON KEVADKUUL!
AINULT PÄIKE ON MAAILMAS AINUKE.
AINULT EMA ON MAAILMAS AINUKE.

Vene keelest tõlkinud JAAN RANNAP

Illustreerinud AET PIKK

